

در میزگرد نمایندگان کارگری و کارفرمایی مطرح شد؛

دولت، مانع اصلی بهبود روابط کار در کشور

عکس‌ها، مهدی نصیری

مناظره مشترک بین نمایندگان کارگری و کارفرمایی در دومین روز از هفته کارگر امسال به همت خانه کارگر جمهوری اسلامی ایران برگزار شد.

به گزارش «توسعه ایرانی»، در این نشست، محمد عطاردیان «نماینده کارفرمایان در شورای عالی کار، «علیرضا محبوب» رئیس فراکسیون کارگری مجلس و دبیر کل خانه کارگر، «حسن صادقی» رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری و «علی خدایی» عضو کارگری شورای عالی کار حضور داشتند و چالش‌ها و مشکلات تعیین دستمزد امسال در مذاکرات مزدی شورای عالی کار از دو دیدگاه کارگری و کارفرمایی و انتقاداتی در خصوص واگذاری سهام شرکت‌های شستا در بورس ایران مطرح شد. این مناظره به صورت زنده از صفحه اینستاگرامی خانه کارگر پخش شد.

قنار مذاکره به ریل اصلی بود که یک دهه از آن خارج شده بود. در دورانی که حسین کمالی، وزیر کار و امور اجتماعی بود موفق شدیم تا سید معیشت را به عنوان موضوع مذاکره سه جانبه جا بیاوریم. در دولت مرحوم هاشمی راه برای این مسأله باز شد و حتی تا دولت دوم آقای خاتمی نیز سید معیشت کارگران ملاک گفت و گوی کارگری و کارفرمایی قرار گرفت.

او ادامه داد: متأسفانه چندی بعد این قاعده به فراموشی سپرده شد که این مسأله علت ترک مذاکرات مزدی از سوی آقای علیرضا محبوب نیز بود. در سال ۹۶ به همت گروه کارگری شورای عالی کار، خوشبختانه موضوعیت سید معیشت در تعیین دستمزد کارگران مجدداً مورد توجه قرار گرفت و امسال نیز قرار بود تمرکز بر همین مسأله باشد.

ولاد بگیرد، زبان‌کننده است. نکته بعدی بازنشستگان هستند. بازنشسته محروم و فقیری که در به در به دنبال این است تا مثل بازنشستگان کشوری و لشگری از همسان‌سازی بر خودار شود، از مصوبه شورای عالی کار بسیار متضرر خواهد شد. او ادامه داد: امسال دستمزد کارگران ۸.۵ درصد نسبت به سال گذشته عقب‌ماندگی دستمزد امسال با ۳۱.۵ درصد فاصله از مزد واقعی قرار دارد. یک بار برای همیشه باید مزد واقعی کنیم.

صادقی تصریح کرد: معتقد هستیم که افزایش حقوق و دستمزد، شکوفایی اقتصادی را به همراه خواهد داشت. اگر قدرت خرید کارگران افزایش یابد، تقاضای افزایش می‌یابد و این مسأله تولید را بیشتر می‌کند. الان کارگری که نان را نمی‌تواند تأمین کند، چطور می‌خواهد تقاضا را تحریک کند؟ همواره تاکید کرده‌ایم که «جهش تولید» شعار محوری که از سوی مقام معظم رهبری تعیین شده است، الزاماتی دارد که مهم‌ترین آن تعیین حقوق متناسب با تورم واقعی است.

خدایی: کارفرمایان شراکت با دولت را به کارگران ترجیح دادند

«علی خدایی» عضو کارگری شورای عالی کار، در دیدار مشترک این نشست مشترک بود که به موضوع حضور غیرمستقل نماینده‌های کارفرمایان در مذاکرات مزدی اشاره کرده و از تأثیر دولت بر زیر پا گذاشتن توافقات غیررسمی انجام گرفته بین نمایندگان کارگری و کارفرمایی سخن گفت.

خدایی معتقد است که کارفرمایان در مذاکرات مزدی امسال منافع خود را در اتحاد با دولت دیدند نه اتحاد با کارگران.

وی تصریح کرد: ما بارها شنیده‌ایم که نمایندگان کارفرمایان گفته‌اند که مصایب کارگران را در کم می‌کنیم و نهایت همراهی را با نمایندگان کارگران داریم اما به اعتقاد من، نمایندگان کارفرمایی همراهی خاصی با نمایندگان کارگران انجام ندادند. ما به عنوان پیشنهادهای آخر مطرح کردیم که لااقل پایه سنواتی و بن کارگری را به مزد پایه اضافه کنید اما نهایتاً نمایندگان کارفرمایی در شورای عالی کار منافع خود را در اتحاد با دولت دیدند نه با کارگران. خوب است که پرده‌ها را کنار بزنیم تا به جامعه‌ای که داریم آنها را نمایندگان می‌کنیم، وفادار بمانیم.

صادقی: امسال بی قانونی به جای قانون نشست. بازنشسته محروم و فقیری که در به در به دنبال این است تا مثل بازنشستگان کشوری و لشگری از همسان‌سازی بر خودار شود، از مصوبه شورای عالی کار بسیار متضرر خواهد شد

عضو کارگری شورای عالی کار بیان کرد: امروز وضعیت تشکل‌های کارگری به جایی رسیده است که حداکثر (به صورت رسمی) ۱۰ درصد کارگران را پوشش می‌دهند. نمی‌توانیم بپذیریم که کارفرمایان به محض بروز مشکل کرونا، دست به تعدیل کارگران بزنند. همین امر باعث شد تا بر مذاکرات مزدی نیز فشار ایجاد شود. اگر کارگر امنیت شغلی داشت، آیا اولین انتخاب کارفرما،

تعدیل نیرو بود؟ فکر می‌کنم که کارفرمایان در چنین شرایطی می‌توانستند برای عبور از بحران کارهای دیگری بکنند اما سوادترین و کم‌هزینه‌ترین راه را انتخاب کردند. کارفرمایان در ایران عملاً کارگران را طعمه کرده‌اند، اگر دولت درخواست‌ها و وام‌شان را پرداخت نکند، کارگران را به نشانه تهدید تعدیل می‌کنند.

او ادامه داد: بازنشسته‌های را ملاقات کردم که از هشت صبح تا ۵ عصر برای ماهیانه ۵۰۰ هزار تومان کار می‌کرد. این بازنشسته صرفاً برای پر کردن سفره‌اش مجبور است کار کند. مستمری سال گذشته این بازنشسته یک میلیون و ۶۰۰ هزار تومان بوده و مجبور است مجدداً کار کند تا هزینه‌های زندگی‌اش را تأمین کند. این شسانی نبود که قسار بود برای کارگر تعیین شود.

عضو کارگری شورای عالی کار با اشاره به اینکه کارفرمایان درباره اجبار شرایط در تعیین دستمزد سخن می‌گویند، گفت: اگر چه ما این گفته را قبول نداریم اما حتی اگر آن را بپذیریم، چرا با اضافه کردن بن کارگری و پایه سنوات به پایه مزدی مخالفت شد؟ امسال خشت کچی گذاشته شد که کارگران تأثیر مزد غیر قانونی امسال را تا سال‌های بعد نیز بر سفره‌هایشان احساس کنند. نماینده کارفرمایی به ما وعده توافقی می‌دهد و بعد اعلام می‌کند که دولت چیز دیگری می‌خواهد. آیا این نقض کننده استقلال نمایندگان کارفرمایی در شورای عالی کار نیست؟

خدایی تصریح کرد: شورای عالی کار سه جانبه است. گروه کارفرمایی به جای دولت می‌توانست با گروه کارگری اتحاد کند و دولت را مجاب کند. باید بپذیریم که این با شعارهای ما فاصله دارد. اگر واقعی خواهیم شرایط بازر را با هم ببینیم باید اینها را در نظر بگیریم.

عکس‌ها، مهدی نصیری

خدایی: نمایندگان کارفرمایی در شورای عالی کار منافع خود را در اتحاد با دولت دیدند نه با کارگران. خوب است که پرده‌ها را کنار بزنیم تا به جامعه‌ای که داریم آنها را وفادار بمانیم

نماینده کارگران در شورای عالی کار با اشاره به اینکه گروه کارفرمایی بحث کرونا را مثل بقیه مسائل کرونا پنهان کرد، گفت: با نامه‌ای که در رسانه‌ها مطرح شد فشار بر ما افزایش یافت و عملاً این نامه استقلال نمایندگان را نیز زیر سوال برد. بزرگ‌ترین آسیب مزد تعیین شده شورای عالی کار این بود که تغییر ریل در مسیر دستمزد رخ داده است. اگر چه این گروه کارگری بود که به رغم اینکه در مظان نیامدن پای تصمیم قرار گرفت اما نمی‌توان اثبات کرد که امسال دولت و کارفرمایان بودند که به توافقاتی که در سال‌های گذشته داشتیم، عمل نکردند و متأسفانه این را باید به عنوان نقطه تاریک مذاکرات در نظر بگیریم.

وی با اشاره به اینکه برداشت من این بود که نمایندگان کارگری اجازه عدول از تکلیف را نداشتند، گفت: در واقع طرف دولتی با تکلیفی که جلسه آمده بود و اجازه عدول از تکلیف را نداشت. این اسمش مذاکره نیست بلکه افراد باید با اختیار تام در مذاکره شرکت کنند. من مزد امسال را به هیچ عنوان نمی‌بندم. سال گذشته گفتم از روند راضی هستم اما الان نه از روند تعیین مزد رضایت داریم و نه از مقدار مزدی که تعیین شد.

او ادامه داد: دستمزد را باید به اندازه سهم آن تعیین کرد. در مقابل بهره بانکی، افزایش نرخ ارز و وام‌هایی که به کارفرمایان پرداخت شد، سهم کارگران چقدر است؟ وقتی بحث مزد می‌شود آن را عامل تورم و تعدیل نیرو می‌دانند اما وقتی عوامل دیگر عملاً به ضرر کارفرمایان است، صدایشان بلند نمی‌شود. متأسفانه در ایران هیچ‌گاه دستمزد در به اندازه کافی افزایش ندادیم

عکس‌ها، مهدی نصیری

محبوب: ما باید در مذاکره را باز بگذاریم. اگر چه راحت‌ترین کار بستن در مذاکره است اما نباید این کار را انجام داد. اگر کرونا تمام شود و ما مجبور شدیم به خیابان متوسل شویم، آن وقت دیگر کسی ما را مذمت نکند

و همیشه پایین‌ترین دستمزد را در مقایسه با ندیا داشته‌ایم. اگر کارخانه‌ها تعطیل شدند به علت دستمزد کارگران نبود. این را می‌توان به جرات گفت. در واقع توزیع منابع و خیلی از مشکلات دیگر وجود داشت اما همچنان دیوار کارگران از همه کوتاه‌تر است. این را به عنوان فعال بخش کار می‌گویم، نه نماینده کارگری. چرا کارفرمایان مشکلات خودشان را یا دولت حل نمی‌کنند و مشکلات را به گردن کارگران می‌اندازند؟

وی با اشاره به اینکه بعضی از اقتصاد غیررسمی یاد می‌کنند، گفت: با این دستمزد تعیین شده ایران تبدیل به بهشت متخلفین بدل خواهد شد و بخش رسمی نیز از این مسأله ضربه خواهد خورد. گزارش‌های رسیده نشان می‌دهد که قسمت بزرگی از کارگاه‌های کوچکی که نگران آن هستیم، افزایش دستمزد را انجام نداده و نهادهای نظارتی هم آن قدر نیستند که حق بن و سنوات و غیره را به کارگر بپردازند. این توان رقابت سالم را بین فعالین اقتصادی به هم می‌زند. آنکه در بازار رسمی کار می‌کند نمی‌تواند با بخش غیررسمی رقابت کند. ما با این نوع تعیین دستمزد، این مسأله را به بازار کار تحمیل کرده‌ایم.

وی در پایان تصریح کرد: ما قبلاً هم گفته‌ایم که کارفرمایان نباید پیشنهاد اضافه شدن حق بن و پایه سنوات به پایه مزد را رد می‌کردند. امسال باعث شدیم که حقوق بازنشستگان کشور هم افزایش منطقی نداشته باشد. ماده ۱۱ قانون تأمین اجتماعی تأکید می‌کند که مستمری بازنشسته‌ها را مصوبه شورای عالی کار تعیین می‌کند و همچنین مستمری بهزیستی هم در صدی از حداقل دستمزد تعیین شده است. ماهنوز هم می‌گوییم که راه مذاکره باز است.

محبوب: در های مذاکره هیچ‌گاه نباید بسته بماند

«علیرضا محبوب» نماینده دهمین دوره مجلس و دبیر کل خانه کارگر نیز در ادامه بازگذاشتن در مذاکره را مهم‌ترین ضرورت امروز دولت و نمایندگان کارگری دانست. او همچنان واگذاری سهام شرکت‌های شستا در بورس ایران را در عدم دقت کافی دولت می‌بیند و معتقد است که این سرمایه بین‌نسلی با این تصمیمات به باد می‌رود.

محبوب با اشاره به اینکه در مذاکرات مزدی اغلب اتفاقات سیاسی و منافع آنی و تبلیغاتی اثرگذار هستند، گفت: در سال ۸۳ که یکبار قطار مذاکرات مزدی از ریل خارج شد و دستمزد تعیین شده خیلی به ضرر کارگران بود، نیز اتفاقاتی در انتخابات پیش آمده بود که باعث شد پیمان شورای عالی کار زیر پا گذاشته شود و دستمزدی تعیین شود که کارگران از آن رضایت نداشتند. او ادامه داد: ما هر ساله می‌گوییم به جای در نظر گرفتن منافع آنی، منافع آنی خود را در نظر بگیریم. اگر چه راحت‌ترین کار بستن در مذاکره است اما نباید این کار را انجام داد. اگر کرونا تمام شد و ما مجبور شدیم به خیابان متوسل شویم، آن وقت دیگر کسی ما را مذمت نکند. البته ما اعتقاد داریم که باید راه مذاکره را مثل گذشته تعقیب کنیم و هنوز هم منتظر جلسه تجدیدنظر در مذاکرات مزدی امسال هستیم. از همین جانب می‌گوییم، بالاخره باید کاری انجام شود آن هم وقتی اکثر نمایندگان مجلس اعتقاد دارند که دستمزد امسال مناسب نبوده است.

عطار دیان: ۸۵ درصد اقتصاد ما دست دولت است. اکنون شما نماینده ۱۵ درصد باقیمانده را دعوت کردید و با آن صحبت می‌کنید. مادر مباحث کارشناسی هیچ وقت با کارگران اختلاف پیدا نکرده‌ایم

وی تصریح کرد: حالا خبر رسیده که قرار است شستا را به حراج بگذارند. من اصلاً توصیه این مسأله را نمی‌دانم و نمی‌توانم آن را رد کنم. مگر می‌شود که مال بازنشسته را بفروشند؟ کدام نماینده کارگر یا نماینده کارفرما در فروش شرکت‌های شستا دست داشته است؟ چه کسی تصمیم گرفته و آیا نظر ما را خواستند؟ این در حالی است که کارفرمایان ۷۱ درصد منابع تأمین اجتماعی و کارگران ۲۰ درصد منابع آن را تأمین می‌کنند و دولت تنها ۹ درصد را به عهده دارد که آن را هم اصلاً پرداخت نمی‌کند. چطور می‌تواند در مورد فروش شستا نظر بدهد؟ متأسفانه این معضل مملکت ماست.

عالی کار پیش گرفتند گفت و گواست. پس اجازه ندهیم که راه‌های دیگر جای مذاکره را بگیرد. محبوب در بخش دیگری از صحبت‌هایش به واگذاری سهام شستا در بورس ایران اشاره کرده و گفت: گله ما از دستمزد کارگران و بازنشستگان جای خود دارد اما واگذاری سهام شستا در بورس دچرا ایراداتی بود. ما از اول پیش‌بینی کردیم که قیمت این سهام در بورس، جیب بورس بازاری را بر خواهد کرد و از جیب بازنشستگان به جیب آنها منتقل خواهد کرد. آنهایی که سهم شستا را خریدند، توانستند به اندازه یک سال عرضه سهام سود ببرند. متأسفانه در عرضه دقت کافی نشده است. نباید فراموش کرد که این سهام سرمایه بین‌نسلی است. نباید سرمایه بین‌نسلی را آتش زده؛ این از اصول اولیه کشورداری است و دولت را زیر سوال می‌برد.

عطار دیان: سهم بخش خصوصی فقط ۱۵ درصد از اقتصاد است

عطار دیان هم در بخش پایانی این نشست، یک جمع‌بندی از موضع کارفرمایی در خصوص موضوع جلسه داشت. او در این بخشی از صحبت‌هایش، خود را نماینده ۱۵ درصد از جامعه کارفرمایی ایران توصیف کرد و گفت: چند درصد اقتصاد ما دست دولت است؟ این رقم در ایران ۸۵ درصد است. دولت عمده سهم کارفرمایی کشور را بر عهده دارد. اکنون شما نماینده ۱۵ درصد باقیمانده را دعوت کردید و با آن صحبت می‌کنید. مادر مباحث کارشناسی هیچ وقت با کارگران اختلاف پیدا نکرده‌ایم. او ادامه داد: معلوم است دولتی که نماینده ۸۵ درصد اقتصاد کشور است در تصمیمات موثرتر خواهد بود. شما چرا در این نشست دولت را دعوت نکردید. اگر با کارفرمایان صحبتی باشد باید دولت نیز در این جلسه شرکت کند. در این صورت من نیز می‌توانستم به دولت به عنوان اقلیت حرفم را بزنم اما الان باید به عنوان نماینده کارفرمایان کشور حرف بزنم.

عطار دیان خاطر نشان کرد: در آخرین نامه‌ای که نوشتم، اعلام کردم که باب مذاکره باز است و این را به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز منتقل کرده‌ایم. بنابراین من نمی‌توانم جواب مباحثی که آقای خدایی در مورد مشکلات تولید و... مطرح کرد را بدهم.

عطار دیان خاطر نشان کرد: آقای محبوب درباره تأمین اجتماعی مباحث به جایی را مطرح کردند. فکر نمی‌کنم هیچ کسی به اندازه من از منافع تأمین اجتماعی دفاع کرده باشد. ما یک چیزی نوشتیم که تشکل‌های کارگری و کارفرمایی باید در هیأت مدیره تأمین اجتماعی حضور داشته باشند و ریاست آن را تعیین کنند. بنده از همان زمان این قضیه را تایید کردم. امسال بالاخره با تالاشی که انجام شد و مجلس در جریان بحث آن بود، قرار بر این شد که وزیر کار به دنبال این موضوع در قالب لایحه باشد.

عکس‌ها، مهدی نصیری